

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, Boční II / 1401a, 141 31 Praha 4, tel. 267 103 040, info@astro.cz

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 68 z 15. 12. 2004

Vánoční kometa C/2004 Q2 (Machholz)

Blíží se k nám nová Machholzova kometa. Nejblíže Zemi se ocitne v noci z 5. na 6. ledna, kdy proletí ve vzdálenosti 51 milionů kilometrů od nás. Nejjasnější by měla být kolem 10. ledna, kdy bude vidět i malými dalekohledy.

Kometa s oficiálním označením C/2004 Q2 (Machholz) se od začátku prosince pohybuje v souhvězdí Eridanus. Na začátku ledna 2005 doputuje poblíž otevřené hvězdokupy Plejády v souhvězdí Býka. Současná předpověď udává pro období největší jasnosti kolem 10. ledna 2005 magnitudu 4,1 a to znamená, že kometa bude slabší než galaxie v Andromedě či než byla kometa C/2001 Q4 (NEAT) čili známá „Q4“ v květnu 2004. **Od konce prosince 2004 do konce ledna 2005 by měla být kometa Machholz dost jasná na pozorování malými dalekohledy i triedry,** jen pozor na měsíční úplňk (nastává 26. prosince) a rušící umělé osvětlení. Na skutečně tmavé obloze mimo města bude kolem 10. ledna možné kometu vyhledat i pouhým okem jako velmi slabou malou mlhavou „hvězdičku“. Rozhodně tedy nečekejte třpytící se vlasatici s ohonem přes půl oblohy. Podle současných poznatků nebude Machholz nebeským divadlem, jakým byla kometa Hale-Bopp. Jasnými kometami vesmír zřejmě šetří. A těžko jejich jasnost předpovídat, zejména u nových komet. Přísluním Machholzova kometa projde 24.ledna 2005 a bude v té době 1,2 astronomické jednotky, tj. cca 180 milionů kilometrů, od Slunce. Jde o kometu s parabolickou dráhou a sklonem k rovině ekliptiky 39 stupňů.

Kometu našel Don. E. Machholz 27.srpna 2004 nad ránem z kalifornského Calfaxu (USA) pomocí 15ti centimetrového dalekohledu. Objev potvrdili dva australští astronomové z observatoře na Siding Spring. Nově objevená kometa je Machholzovým desátým objevem. Svůj lov na komety začal v roce 1975 a dosud věnoval hledání více než 7000 hodin, z toho na objev poslední komety připadlo 1457 hodin. Svoji první kometu našel v roce 1978, předposlední objevil v roce 1994.

A jak se amatérsky vizuálně komety hledají? Machholz v posledních letech hledá asi 100 hodin za rok. Postupně projíždí dalekohledem vybranou část oblohy a kontroluje s hvězdnými mapami a polohami známých komet podezřelé objekty. Údaje o možném novém objevu hlásí mezinárodní centrále Central Bureau for Astronomical Telegrams (CBAT) při Mezinárodní astronomické unii, sídlící v Cambridge v USA. Tak jako u jiných objevů, byl i objev nové Machholzovy komety pouze a právě jen začátkem pro určení dráhy a dalšího zkoumání komety.

Absolutní většina dnes objevovaných komet připadá na velké **hledací programy**, zaměřené primárně na pátrání po blízkozemních planetkách (LINEAR, Spacewatch, LONEOS, NEAT, Catalina) či na družici SOHO sledující okolí Slunce. Vizuální amatérské objevy komet, výsledky nekonečných hodin sezení u dalekohledu s okem přitisknutým na okulár, jsou vlastně už jen výjimkou ve statistice.

Mapku pro vyhledání komety i snímky komety naleznete na <http://www.komety.cz>.

Ing. Jana Tichá
Observatoř Klet'

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Archiv tiskových prohlášení lze najít na Internetu na adrese <http://www.astro.cz/cz/cas/tisk/>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, Boční II /1401a, 141 31 Praha 4, tel.: 267 103 040, fax: 272 769 023, e-mail: suchan@astro.cz. S dotazy k tématu tohoto tiskového prohlášení se můžete obrátit na autorku – jticha@klet.cz, tel. 386 352 044 nebo 380 711 242 (po 10. hod.).
